

Reivindicacions i consecucions del **FEMINISME**

8 de
març
Dia internacional
de les Dones

Reivindicacions i consecucions del

FEMINISME

La idea radical que les dones són persones

DRET A VOTAR

L'1 octubre de 1931, les Corts Constituents espanyoles aproven el dret al sufragi femení a Espanya per 161 vots a favor enfront de 131 en contra. La consecució d'aquest dret va ser possible gràcies a la lluita incansable de la diputada Clara Campoamor, que el defensa de forma ferotge davant dels altres membres del congrés; entre ells, les també diputades Victòria Kent i Margarita Nelken.

FORMAR PART DELS GOVERNS DEMOCRÀTICS

L'any 1977 es restableix la Generalitat de Catalunya després d'haver estat abolida per la dictadura franquista. En el primer govern de la Generalitat restaurada, encapçalat per Josep Tarradellas, no hi ha cap dona. No va ser fins l'any 1992 quan hi va haver la primera dona consellera, la Maria Eugènia Cuenca, per Convergència Democràtica. Va exercir el càrrec de Consellera de Governació.

DRET AL DIVORCI

Espanya va ser un país pioner en aprovar el divorci, dret que es va aconseguir durant la Segona República, l'any 1932. Malauradament, aquest dret es va abolir l'any 1939, un cop acabada la Guerra Civil i no es va recuperar fins l'any 1981.

Reivindicacions i
consecucions del

FEMINISME

La idea radical que les dones són persones

DRET A UN SALARI IGUAL

L'any 1951, l'Organització Internacional del Treball (OIT) aprova el Conveni relatiu a la igualtat de remuneració entre la mà d'obra masculina i la mà d'obra femenina per un treball d'igual valor. Entra en vigor el 23 de maig de 1953.

L'1 de gener del 2018 entra en vigor la Llei per la Igualtat salarial d'homes i dones a Islàndia.

ABOLICIÓ DEL TREBALL INFANTIL

L'any 1973, l'Organització Internacional del Treball (OIT) aprova el Conveni sobre l'edat mínima d'admissió al treball, el qual entra en vigor el 19 de juny de 1976.

El Conveni estableix que l'edat mínima general d'incorporació a una feina o ocupació és als 15 anys i 13 pels treballs lleugers. En el cas dels treballs considerats perillosos, l'edat mínima s'estableix als 18 anys i es rebaixa fins als 16 anys sempre sota unes determinades condicions estrictes. Paral·lelament, s'obre la porta a establir l'edat mínima als 14 anys (12 pels treballs lleugers) en el cas que l'economia i els serveis educatius estiguin insuficientment desenvolupats.

DRET A TREBALLAR I COTITZAR

L'any 1961 es va aprovar la Llei sobre Drets Polítics, professionals i Laborals de la Dona a Espanya. Aquesta normativa pretenia acabar amb la discriminació salarial i l'accés al treball de la dona, tot i que es seguia requerint l'autorització del marit per treballar. Aquesta obligació va mantenir-se fins el 1976, quan va entrar en vigor la Llei de Relacions Laborals que la va derogar.

Reivindicacions i consecucions del

FEMINISME

La idea radical que les dones són persones

PODER ANAR EN BICICLETA

L'any 1839 s'inventa la bicicleta amb pedals, però les dones no van poder utilitzar-la fins l'última dècada del segle XIX. L'Annie Cohen Kopchovsky, més coneguda com Annie Londonberry, va ser la primera dona en fer la volta al món amb bicicleta durant el 1894 i el 1895. L'empresa Londonberry Lithia Spring Water Company va arribar a un acord publicitari amb ella, segons el qual li pagaven 100 dòlars a canvi de dur una placa publicitària a la part posterior de la bicicleta i de canviar-se el cognom. A partir d'aquell dia, l'Annie va adoptar el pseudònim del cognom de la marca.

INSCRIURE'S I CÓRRER UNA MARATÓ

Kathy Switzer va ser la primera dona en córrer una maratón amb un dorsal; concretament, la maratón de Boston de l'any 1967. Aquesta cursa era una prova exclusivament per a homes, així que ella s'hi va inscriure amb les seves inicials, KV Switzer. Portava el dorsal número 261 i va creuar la línia de meta amb un temps de 4 hores i 20 minuts. En el transcurs de la cursa, un dels comissaris va adonar-se que era una dona i va intentar aturar-la tot corrent darrere d'ella i cridant-li: "Surt de la meua cursa i torna'm el dorsal!". La col·laboració del seu company i d'altres corredors va impedir que l'atleta fos retirada de la cursa, tot escortant-la fins la línia de meta.

PARTICIPAR EN TOTES LES DISCIPLINES DE LES OLIMPIADES

L'any 1900 els Jocs Olímpics van obrir les portes a les dones. El canvi va ser evident i real, tot i que el creador Pierre Coubertin argumentava que la presència de la dona en un estadi resultava antiestètica, poc interessant i incorrecta. La introducció de les dones a cada disciplina ha estat dilatada en el temps: comença l'any 1900 amb el tennis i el golf i acaba l'any 2012 amb la boxa. Les Olimpíades de Londres 2012 van ser les primeres on tots els països van tenir alguna dona competint sota la seva bandera.

Reivindicacions i consecucions del

FEMINISME

La idea radical que les dones són persones

ACCEDIR A ESTUDIS TÈCNICS I "CARRERES D'HOMES"

L'any 1872 Maria Elena Masera Ribera es va convertir en la primera alumna que es va matricular a Espanya a la Facultat de Medicina de la Universitat de Barcelona. En aquells anys "es van matricular una sèrie de noies però no se'ls volia emetre el títol perquè aquest tenia un caràcter professional i no podien exercir". La tradició explica que l'any 1849, la Concepción Arenal es va disfressar d'home per poder estudiar Dret a la Universitat de Madrid. El 1882 una reial ordre va acabar amb el buit legal i va suspendre "en endavant l'admissió de les Senyores a l'Ensenyament Superior". A les que ja havien acabat o encara estaven matriculades se'ls donaria el títol però només per obrir consultes privades.

DRET A ESTUDIAR SENSE LIMITACIONS

El 8 de març de 1910 entra en vigor a Espanya una reial ordre que autoritzava "per igual" l'accés d'homes i dones a l'ensenyament oficial o no oficial i establia que no es podia fer distinció per raó de sexe. Fins el 1910, només s'havien arribat a matricular a la universitat 77 dones. D'aquestes, només 36 havien aconseguit llicenciar-se. Aquesta norma va permetre un canvi significatiu en l'accés de les dones a la formació. Al setembre del mateix any es va permetre que les llicenciades poguessin presentar-se a oposicions per ser professores d'institut, d'universitat o treballar en biblioteques i arxius.

SER RECTORA D'UNA UNIVERSITAT

L'any 1975, Elisa Pérez Vera, catedrática de Dret Internacional Públic i Privat, es converteix en la primera dona rectora d'una universitat espanyola, la UNED (1982-1987). Posteriorment se la nomena secretària del Consell d'Universitats (1987-1991).

Actualment només hi ha 11 dones rectores a les 77 universitats espanyoles, segons fonts de la Conferència de Rectors de les Universitats Espanyoles (CRUE).

Reivindicacions i consecucions del

FEMINISME

La idea radical que les dones són persones

DRET A L'HONOR I A LA PRÒPIA IMATGE

L'any 1994, el Govern espanyol crea l'Observatori de la Imatge de les Dones, amb l'objectiu de recollir queixes sobre continguts dels mitjans de comunicació i publicitaris que Es considerin sexistes. Es contempleN dos supòsits:

1. Que reproduixin estereotips de gènere
2. Que vulnerin la dignitat de les dones.

Si la comprovació és positiva, l'Observatori es dirigeix a les empreses responsables per sol·licitar-los el cessament o rectificació dels seus missatges, o els trasllada una sèrie de recomanacions perquè modifiquin el seu discurs en accions futures.

DRET A UNA REPRESENTACIÓ JUSTA I DIGNA

L'Observatori de les Dones en els Mitjans de Comunicació és un projecte pioner a Catalunya creat el setembre del 2000 per iniciativa de cinc Consells de dones del Baix Llobregat (Cornellà de Llobregat, Sant Boi de Llobregat, Esplugues de Llobregat, Sant Feliu de Llobregat, Sant Joan Despí) i Drac Màgic, Cooperativa Promotora de Mitjans Audiovisuals, amb l'objectiu de dinamitzar el debat públic sobre la representació de les dones als mitjans de comunicació.

DRET A LA IGUALTAT REAL ALS MITJANS DE COMUNICACIÓ

- El 46% de les històries que es presenten a la premsa, ràdio o televisió reforcen els estereotips de gènere.
- Només 1 de cada 4 persones que apareixen a les notícies són dones.
- Les dones només ocupen el 27% dels càrrec d'alta direcció en les organitzacions dels mitjans de comunicació.
- El 79% de cineastes són homes, el 21% dones.
- El 31% dels papers amb diàleg són per a dones.
- El 23% de les pel·lícules tenen una dona com a protagonista.

Reivindicacions i consecucions del

FEMINISME

La idea radical que les dones són persones

ASSEGURANÇA DE MATERNITAT

L'any 1931 es va aprovar l'assegurança obligatòria de maternitat a Espanya i que garantia l'assistència mèdica i el descans obligatori després del part a les mares treballadores.

DRETS REPRODUCTIUS I SEXUALS

L'ús de la píndola com a mètode anticonceptiu hormonal s'autoritza per primera vegada als Estats Units l'any 1960. A Espanya no s'autoritza oficialment fins l'octubre del 1978, any en què el govern en despenalitzava el seu ús.

L'any 1985 es va promulgar la primera Llei sobre els Drets Reproductius de la Dona (LO 9/85). Aquesta normativa despenalitzava parcialment l'avortament i va generar un debat social molt bel·ligerant, ja que autoritzava l'avortament induït en tres supòsits:

1. El terapèutic, relatiu a la salut de la mare
2. El crimològic, contemplat en casos de violació
3. En cas de malformacions del fetus.

LEGISLACIÓ CONTRA LES VIOLÈNCIES MASCLISTES

L'any 2003, el Govern d'Espanya aprova la Llei orgànica de mesures concretes en matèria de seguretat ciutadana, violència domèstica i integració social de les estrangeres. Aquesta normativa també tipifica la mutilació genital femenina com a delictes de lesions al Codi penal.

L'any 2004 el govern espanyol aprova la Llei orgànica de mesures de protecció integral contra la violència de gènere.

Reivindicacions i consecucions del

FEMINISME

La idea radical que les dones són persones

PODER VESTIR ROBA CÒMODA

Les dones del segle XIX utilitzaven una peça de roba interior anomenada mirinyac. El perill dels mirinyacs radicava en què eren altament inflamables i unit al fet que en aquella època el foc estava molt present en el dia a dia de les cases (amb xemeneies, cuines, il·luminació...) era molt fàcil que s'encengués si hi queia una guspira. Si això passava, la dona es veia atrapada enmig del foc. Dues germanastres de l'escriptor Oscar Wilde van morir d'aquesta manera. L'any 1858, el diari *The New York Times* va publicar que els mirinyacs provocaven unes tres morts a la setmana de mitjana.

TREURE'S LA COTILLA

La cotilla era una altra peça de roba interior que utilitzaven les dones, hi estava reforçada amb barnilles metàl·liques i tenia dues finalitats: afinar la cintura i sostenir el pit. L'any 1874 es va publicar una llista de 97 malalties atribuïdes a l'ús de la cotilla, incloent-hi estats alterats com ara l'histèria i la malencolia. L'any 1903 es va documentar el cas de Mary Halliday, que va morir sobtadament després de patir convulsions. Tenia 42 anys i era mare 6 fills. El diari *The New York Times* va publicar que al practicar-li l'autòpsia per determinar les causes de la mort, "es van trobar dos trossos d'acer de cotilla al seu cor, essent la longitud total dels mateixos de 22,2 cm."

PODER VESTIR "BLOOMERS" (PANTALONS)

L'any 1849, l'Amelia Jenks Bloomer va fundar la revista feminista *The Lily*, on hi expressava la necessitat de trobar una vestimenta menys recarregada i opressora per a les dones i que també fos més adequada per a realitzar les tasques de la dona activa. El 1851, l'activista Libby Miller va adoptar el que ella anomenava "vestit racional", format per uns amplis calçons a l'estil oriental i a damunt d'aquests, un senzill vestit curt o faldilla i jaqueta.